

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.1405
Název sady materiálů	Technické práce 6. ročník
Název materiálu	VY_32_INOVACE_09_Řezání
Autor	Frait Josef

Řezání

A collection of various hand and power tools for cutting, including hand saws, reciprocating saws, and utility knives, arranged on a grey surface. The tools are scattered across the frame, with some overlapping. The background is a plain, light-colored surface.

Druhy nástrojů,
postupy

Podstata řezání

Řezání materiálu na příslušné rozměry je počáteční etapou každé práce. Materiál je potřeba připravit - rozřezat na menší části.

Zvládnout umění rovného a přesného řezu patří mezi ty nezbytné úkoly, které je nutno dokonale splnit.

Nástroje, které se pro řezání používají se nazývají PILY

Rozdělení pil podle použití:

Truhlářské

Čepovka

Ocaska

Děrovka

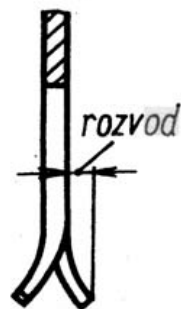
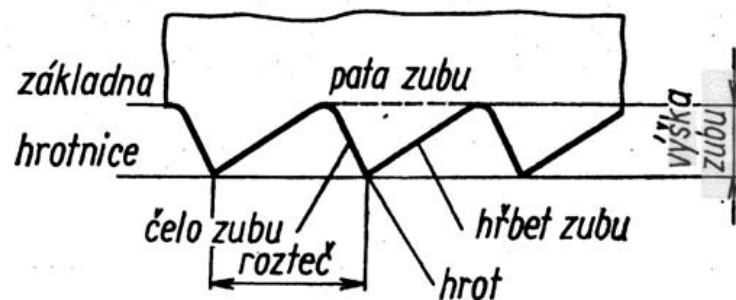
zahradnické

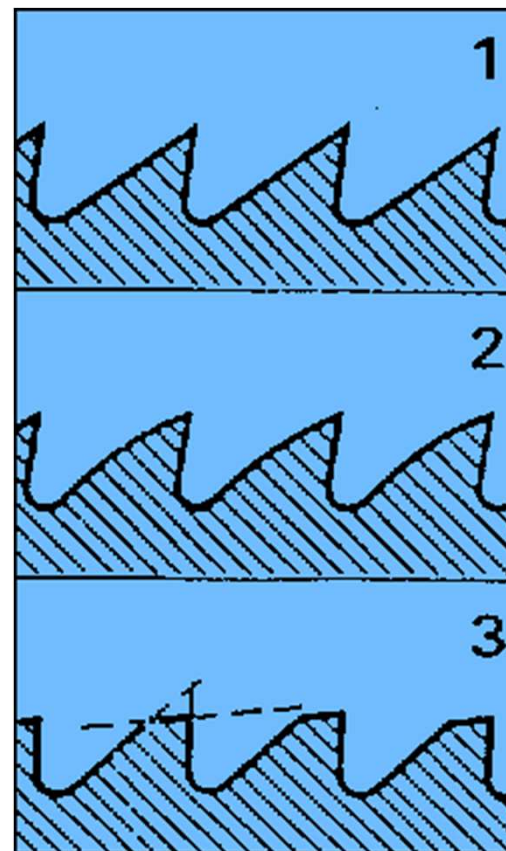
dřevařské

Hlavní částí každé pily je pilový list s ostře nabroušenými zuby, které mají tvar klínu

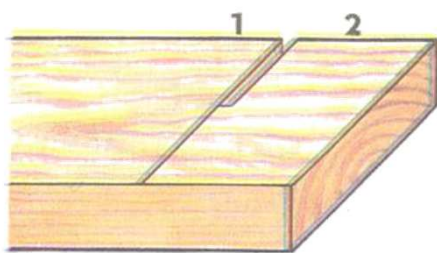

Aby se pila při řezání dřevem nesvírala jsou zuby střídavě rozvedeny (vyhnuty) na obě strany.

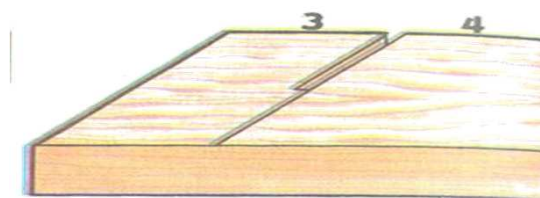

Pila při řezu vytváří ve dřevě drážku

Řezání do odpadu

Výrobek –
Odpad –

Výrobek –
Odpad –

Protože existuje spousta pil a každá je určena na jinou operaci, představíme si nejdříve typy pil - od ručních až po elektrické - a pak si ukážeme práci s nimi.

Ruční pily

Rámová pila

- Tato pila se používá k rozřezávání větších kusů měkkých materiálu. Rámová se jí říká kvůli rámu ve tvaru písmene “H”, který drží pružný pilový list. Společně s pilou se dodávají celkem 3 pilové listy - rozsečka, osazovačka, vykružovačka. Jednotlivé listy se od sebe liší možností použití, které naznačuje i jejich pojmenování.

Ocaska

Ruční pily

- Patří k tradičním pilám. Dokonalá ocaska má kónický vybroušený břit, který brání uváznutí a zuby rozvedené střídavě vpravo a vlevo. Pro většinu úkolů postačí přeřezávací pila s listem délky cca 560 mm. Pily se dodávají s dřevěnou rukojetí nebo levnější variantou s plastovou. Někdy jsou pily dodávány se třemi vyměnitelnými pil. Listy. Ty se liší velikostí zubů.

Čepovka

Ruční pily

- Tyto pily byly navrženy k přesnému a jemnějšímu řezání. Nejčastěji se používají k zhotovování spojů. Odtud i název - čepovka. Pilový list má hřbet vyztužený ocelovým nebo mosazným pásem. Bývá opatřen drobnějšími zuby než ocaska.

Děrovka

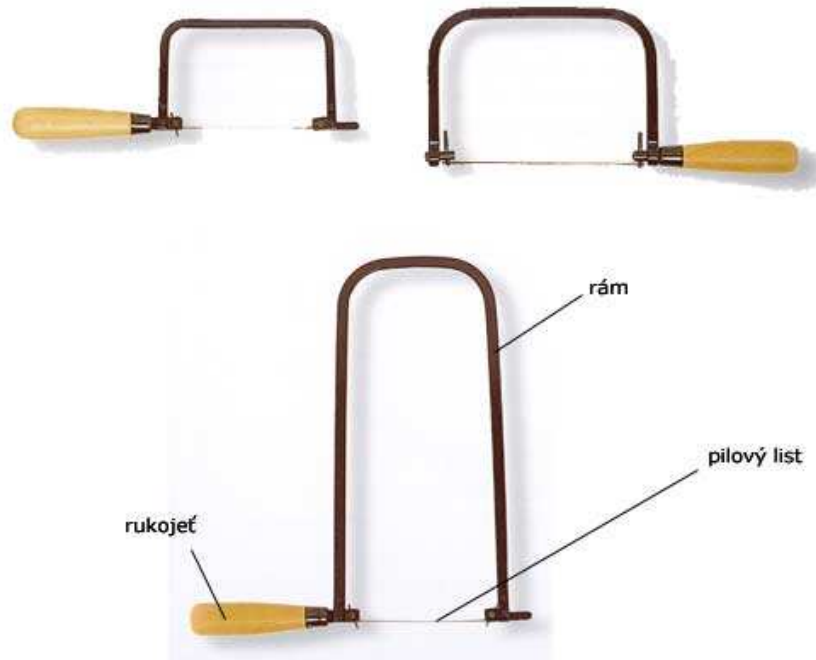
Ruční pily

- Zuby se podobá čepovce. Pilový list je krátký, úzký a tuhý, který umožňuje vyříznout malé otvory při omezeném přístupu.

Lupenková pilka

Ruční pily

- Jedná se o rámovou pilu. Pilový list je tenký plátek s malými zuby. Díky rámu můžeme pilu natočit do jakéhokoli polohy a vyřezat tak i zakřivené linie. Lupénková pila se převážně používá pro modelářinu. Existuje i v elektrické podobě. Práce s ní je nutno nacvičit - pilové listy se díky své velikosti rády lámou.

Pokosová pila

Ruční pily

- S využitím jemného nastavení umožňuje bez problémů řezat v přesném úhlu. Vyplatí se, pokud pracujeme se slabšími lištami nebo zhotovujeme rámy obrazů. List pily, vyrobený z tvrzené oceli se pohybuje v kluzném vedení. Pokud nepotřebujeme úhly řezat často, vystačíme si s pokosnicí na kterou použijeme čepovku.

Elektrická ruční pila

- **Ruční elektrické kotoučové pily**
- Můžeme s nimi řezat kulatiny a různé deskové materiály.
- **Elektrické přímočaré pily**
- Umožňují nám vytvářet přímé i různě zakřivené řezy.
- **Pily ocasky**
- Elektrické nebo akumulátorové ocasky, některými výrobci označované jako „šavlové pily“ nebo „mečouny“, napodobují ruční řezání listovou pilou. Na rozdíl od přímočarých pil (tzv. kmitosek) pracují s pilovými listy dlouhými až 350 mm

Základní pokyny pro řezání

- Před počátkem řezání vytvořte podél palce volné ruky mělký zářez při pohybu pily k sobě
- Po naříznutí zářezu řežte dlouhými plynulými tahy tam a zpět
- Během řezání neustále sledujte průběh pilového listu podél rysky
- Při dořezávání pohyby pilou zpomalte a zkratíte. Odřezávaný materiál přidržte volnou rukou, aby se neodštípnul

Co jsme si zapamatovali?

Pila slouží k:

A

Rašplování

B

Pilování

C

Řezání

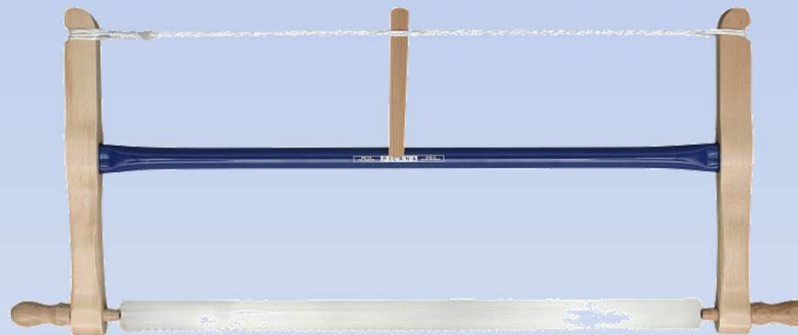
Jak se jmenují tyto pily?

Rámová pila

čepovka

Lupenková pila

děrovka

ocaska

Co jsme si zapamatovali?

V jakém logickém pořadí po sobě následují operace ručního obrábění?

- a) Měření a orýsování, upnutí, řezání
- b) Upnutí, řezání, měření a orýsování
- c) Řezání, měření a orýsování, upnutí

Který nástroj používáme k vyřezávání malých a nepravidelných tvarů?

- a) Pilka ocaska
- b) Lupenková pilka
- c) Pilka čepovka

Pokosovou pilu používáme k:

- a) Řezání tenkých a měkkých materiálů
- b) Řezání dřeva pod určitým úhlem
- c) Vyřezávání otvorů a různých křivek

Zdroje informací

- <http://www.toolscomp.cz/poradna/obrabime-drevo-2-cast-rucni-nastroje/>
- <http://www.rucni-obrabeni.cz/prace/rezani-zasady/>
- <http://www.pilana.cz/cz/stolarske-rucni-pily>
- <http://www.naradiprofesional.cz/obloukova-pila-610-mm-24-na-suche-drevo-xpert/>
- <http://www.husqvarna.avente.cz/motorove-pily-benzinove/>
- <http://bosch.heureka.cz/pily/>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Pokosov%C3%A1_pila